

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De efficacia aquae benedictae

Johannes <de Turrecremata>

[Augsburg], um 1476

De effectu et utilitate aque. Capitulum v

[urn:nbn:de:bsz:31-333198](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-333198)

vi. iij. c. Aquam sale consperfas. diuinis sic pplis benedicimus ut
ea cuncti aspersi sanctificentur et purificentur: quod hoc et omni-
bus sacerdotibus faciendum esse mandamus. **Idem ille.** Ecce quod
benedictionis et sanctificationis huius aque ministerium ipso de-
creto semel sacerdotibus demandatur

De effectu et utilitate aque. Capitulum v.

*Illius de quibus supra
dicitur multum et habet per se
et de quibus supra dicitur*

Institutione / materia / forme ac ministerio huius sacramenti con-
uenienter ostensa: circa effectum et eius utilitatem iam aliquid vi-
dendum est. Est siquidem aqua benedicta diuinorum consecras-
ta sermonum aptitudine / et amplitudine diuine virtutis: mul-
tum utilis et fructuosa. **Cum primo:** quia si nullius esset virtus
ut quidam heretici / diuine largitatis beneficijs ingrati damna-
biliter dogmatisant: frustra in ecclesia fieret: vanaque esset huius be-
nedictio. **Cum secundo:** quia populi vniuersalis ecclesie toto quasi or-
be: huiusmodi quasi aque utum cum deuotione obseruans: verba
ista tam in eius benedictione quam in eius aspersione proferret que effe-
ctum multiplicem denotant fieri per eas: quod asserere de sancta ec-
clesia propheta dicit: que in urbibus suis a spiritu sancto credit guber-
nari. **Cum tertio:** nam aque benedictione efficaciam multa testantur
miracula varijs exemplorum spatia vulneribus: que mendosa pro-
fiteu saculegum esset / et blasphemiam diuine virtutis videretur
sanare. **Est igitur notandum quod multiplex est utilitas siue virtus**
aque benedictione: put colligitur ex verbis formalibus benedictionis
huius aque suprapositis: alijsque in sacramentalibus positus. **Atque**
ex decreto alexandri primi de cōse. vi. iij. c. Aquam sale consper-
sam populis benedicimus: ut ea cuncti aspersi sanctificentur et puri-
ificentur: quod et omnibus sacerdotibus faciendum esse mandamus.
Nam si cinis vituli aspersus populū sanctificabat atque mundabat
Et si sale aspersa per heliseum sterilitas aque sanata est: quanto
magis precibus sacratis sterilitatem auferet rerum humanarum
et coimquatos sanctificat et purgat / et cetera bona multiplicat
et insidias dyaboli auertit: et a fantastiis versucijs homines defen-
dit. **Idem ille:** Ex quibus decem effectus aque benedictione colligi
possunt. **Primus est pfugatio siue ppulsio spiritus immundi / vir-**
tus enim diuina que in exorcismis est ad appellendum efficax in-
uestatōz demonū hostis nostrū et arcendā. **De qua aug. libro de**

pfugatio ad expulsio spiritus immundi

ab omni

fi

simbolo libro pmo. & recitat de cose. di. iiii. c. sicut nostis. **P**ar-
 uuli exorcisantur ut pellat ab eis dyaboli potestas inimica: in aq̄
 exorcisata manere creditur ad eundem effectum efficaciam habēs
Unde in sacramentali: exorciso te creatura aque & cetera. sequitur
 ut fias aqua exorcisata: ad effugandū omnē potestātē inimici hac
 ratione fideles aqua benedicta aspergunt p̄ua habitacula pie cre-
 dentes. q̄ ubicunq; fuerit aspersa p̄ muocationem sancti nominis
 hiesu xpi: omnis inuestatio immundi spiritus ab eis appellatur.
Unde hugo de sancto victore supra dicit. **H**ac igit aqua sanctifi-
 cata fideles aspergunt: et habitacula fidelium illustrant ab illusionē
 & inuestatione malignoꝝ spirituum: in quo effectu figuratiu potest
 in sanguine agni pascalis: qui in postib⁹ habitaculoꝝ: ad repelle-
 dum exterminatorem dei mandato ponebat. **Exodi. xij.** **U**nde
 magister wilhelmus durandi in rationali diuinoꝝ offitioꝝ ita di-
 cit. **S**acerdos aqua benedicta altare: ecclesiam et populū aspergit:
 ut omnis inmundū spurcia tam de habitaculo q̄ de cordibus fi-
 delium appellat. **V**irtus aque benedictę inest & etiā q̄a nouus xp̄ia-
 norū populus baptismatis sacramēto renatus: ita misterio aq̄
 iota renatorū corpora munit: sicut sanguis agni p̄esto populo
 ad repellendum p̄cussorem in postibus ponebatur: hanc arbitroꝝ
 fore causam: cur dyabolus mētibus hereticoꝝ hui⁹modi sacramē-
 talis virtutis ira specialiter fidem extinguit: videlicet p̄ infidelitatis
 errorem ac xp̄iane religionis armatura neglecta: qua ei⁹ impug-
 nationis aggressus rep̄imit & arcetur liberius. **S**ecundus
 effectus aque benedictę sequente: dep̄det ex primo: & est mētis
 purificatio a fantastiis p̄turbate illusionibus. **S**olet enim de mō
 ut dicit beatus **A**ug⁹ per omnes aditus sensibiles reꝝ diuersarū
 specierū humanas p̄pulsare mētēs & p̄turbare. quo asperione aq̄
 benedictę p̄fugato: mens ab illis fantasijs expurgat & purificat
De quo in p̄fato decreto dicit: & inuidias dyaboli auertit: & a fan-
 tastiis versucijs homines defendit. **E**t in sacramentali exorcisa-
 tione salis admiscendi dicitur. ut efficias sal exorcisatus in salu-
 tem crecentū: ut sis omnibus te sumentib⁹ sanitas anime et cor-
 poris / et effugiat atq; abscedat ab eo loco quo aspersus fueris
 omnis fatasia vel neq̄a vel versucia dyabolice fraudis. omisq; spi-
 rit⁹ inmund⁹ adiurat⁹ hec ibi. **C**eter⁹ effect⁹ dep̄det ex p̄mis-
 sis: & est reuocatio siue reducio cordis: ad se: terremis affectibus
 siue sollicitudinibus distracti: dispersiq; **U**este quicq; **B**eda.

pro hie a fonte p̄turbate mētē illusionibus

Reuocatio cordis ad terremis affectibus

teste **V**saac abbate in coll. s. p. orantibus nobis maxime infirmitas
patet clauissime pluuium conferre utilitatis huius aque aspersio
orantibus. Ceterum hoc idem colligitur ex alijs eiusdem aque asper-
sionis effectus scilicet .ij. .ij. et quarto : quam vero comoda sunt
orationi purificatio mentis a fantastis illusionibus et cordis ab
exterioribus ad interiora reuocatio et ipsa peccatorum venialium
remissio facile quisque nouit. Quam obrem communiter chustiane
religionis habet deuotio ante oratorium in ingressu ecclesie asp-
ersionem aquae benedictae ut diuina sibi collata virtute pulsatis fanta-
sitarum umbrabilibus figmentis animam ab omni discursu et lubu-
ca uagatione quietus abilior fiat ad uolatus celestes. In cuius fi-
gura in ueteri testamento immundus templum non ingrediat nisi aqua
expiationis aspersus. **N**umeri .xviij. unde **D**ug. de sancto vic. ubi
supra. Nos itaque per singulos dies diuinos diuertere aquas et salis
miscendo benedicimus ut hac aspersione fideles et habitacula fide-
lium contra spirituales nequias muniamus. **S**extus effectus est
utilitas ad peragendum deuotum in ecclesia misteria diuina et post ad-
susciendum ea sacramenta: huius enim utilitas ex predictis col-
ligitur de qua dicit sanctus **C**hr. i. iij. di. ij. Aqua benedicta ualere con-
tra omne quod sacramentorum effectum potest impedire. **D**ec ille hac
ratione arbitror asperionem aquae benedictae uel hominum sed
etiam altarium in ecclesia esse praedicatam. **N**am altari necesse est
quid ibi consecrandum est ut in omni malignorum spirituum
arceatur praesentia. **S**eptimus effectus est sterilitatis ablatio
sive remotio in humanis rebus et ita promotio fecunditatis sive
procreantiae. **S**icut recolende memoriae magister uincencius in
sermone exemplificabat sive aliarum rerum de quo effectu in pre-
nominato **A**lexandri primi decreto ita dicitur. **E**t si sale asperso
per helizeum sterilitas aquae sanata est: quomodo magis precibus sa-
cra sterilitatem auferet humanarum rerum haec ille. **O**ctauus ef-
fectus est uirtus uertutis ad rerum temporalium ueluti frugum et
similium multiplicationem iste dependet ex precedenti sicut effectus ex
causa quia fecunditatem uertutis sequitur: de quo effectu in preli-
bato decreto dicitur. **C**onquos sanctificat et purgat et cetera
bona multiplicat haec ille. **N**onus effectus est salutare munimē
contra egrotudines. **U**alere enim creditur ad salutem anime et cor-
poris fidelium. unde sacramentali tali precum diuina forma pie-
tatis **M**aestatem in huius aque benedictione sancta ecclesia exorat.

